

INDIKATIV PLUSquamPERFEKTA AKTIVA

22. LEKCE

CO TO JE?

- "předminulý" čas - aktivní
  - vyjadřuje děj, který se odehrál před jiným **minulým** dějem
  - patří do perfektního systému sloves: k jeho vytvoření potřebujeme znát **perfektní kmen** slovesa (laudo, are, **avi**, atum)
  - překládá se minulým dokonavým časem, možno s adverbiem: "dříve jsem pochválil"

JAK SE TO TVOŘÍ?

perfektní kmen + koncovky

sg. pl.

pl.

1. laudāv- eram	1. laudāv- eramus
2. laudāv- eras	2. laudāv- eratis
3. laudāv- erat	3. laudāv-ē rant

- **Co to je perfektní kmen? Dá se to nějak logicky odvodit?**
    - veškeré další informace k perfektnímu kmeni naleznete ve výkladu k 18. lekci, viz třetí otázka ve FAQ
  - **Jak je to s deponentními slovesy?**
    - Deponentní slovesa mají pouze pasivní tvary. Indikativ perfekta aktiva je aktivní tvar. Deponentní slovesa ho tedy nemají. Takže žádné hortaveram, ale hortatus sum, viz "indikativ plusquamperfekta pasiva".
  - **A co sloveso esse a složeniny? Mají plusquamperfektum?**
    - Ano, mají. Perfektní kmen je **fu-** a tvary se tvoří zcela pravidelně (fu-eram, fu-eras, fu-erat, fu-eramus atd.)
    - u složenin abesse, adesse a posse dochází k hláskovým změnám, stejně jako u perfekta, jen koncovky jsou jiné (absum - afueram x adsum - affueram; possum - potueram atd.)

INDIKATIV PLUSQUAMPERFEKTA PASIVA

CO TO JE?

- "předminulý" čas - pasivní
  - vyjadřuje děj, který se odehrál před jiným **minulým** dějem
  - k jeho vytvoření potřebujeme znát **participium perfekta pasiva**, které se tvoří od supinového kmene slovesa (laudo, are, avi, **atum**)
  - překládá se minulým dokonavým časem, možno s adverbiem: "dříve jsem byl pochválen"

JAK SE TO TVOŘÍ?

participium perfekta pasiva +
tvary slovesa esse v préteritu

sg. pl.

pl.

1. laudatus, a, um eram	1. laudati, ae, a eramus
2. laudatus, a, um eras	2. laudati, ae, a eratis
3. laudatus, a, um erat	3. laudati, ae, a erant

- **Co to je participium perfekta pasiva? Kde ho najdu? Jak se tvoří?**
    - veškeré další informace k participiu perfekta pasiva naleznete ve výkladu k 19. lekci, viz tatáž otázka ve FAQ
  - **A co sloveso esse a složeniny? Mají pasivní plusquamperfektum?**
    - Nemají. Nejde být byt.
  - **Jak je to s deponentními slovesy?**
    - Deponentní slovesa tvoří v perfektu pouze tyto pasivní tvary, které mají aktivní význam, např. hortatus eram - dříve jsem povzbudil (od hortor, ari)

INDIKATIV FUTURA II AKTIVA

22. LEKCE

CO TO JE?

- "předbudoucí" čas - aktivní
- vyjadřuje děj, který se odehrál před jiným **budoucím** dějem
- patří do perfektního systému sloves: k jeho vytvoření potřebujeme znát **perfektní kmén** slovesa (laudo, are, **avi**, atum)
- překládá se budoucím dokonavým časem, možno s "dříve, či až: "dříve pochválím, až pochválím"

JAK SE TO TVORÍ?

perfektní kmén + koncovky

sg. pl.

1. laudāv-ero	1. laudāv-erimus
2. laudāv-eris	2. laudāv-eritis
3. laudāv-erit	3. laudāv-ērint

INDIKATIV FUTURA II PASIVA

CO TO JE?

- "předbudoucí" čas - pasivní
- vyjadřuje děj, který se odehrál před jiným **budoucím** dějem
- k jeho vytvoření potřebujeme znát **participium perfekta pasiva**, které se tvoří od supinového kmene slovesa (laudo, are, **avi**, **atum**)
- překládá se budoucím časem dokonavým, možno s "dříve"/"až": "dříve budu pochválen, až budu pochválen"

JAK SE TO TVORÍ?

participium perfekta pasiva + tvary slovesa esse ve futuru I

sg. pl.

1. laudatus, a, um ero	1. laudati, ae, a erimus
2. laudatus, a, um eris	2. laudati, ae, a eritis
3. laudatus, a, um erit	3. laudati, ae, a erint

• Proč se futurum II tvoří od perfektního kmene, když je to budoucí čas?

- Lze se na to dívat tak, že se vlastně jedná o čas, který je z hlediska Futura I. již dokončený, proto perfektum. Ale je to vlastně je to. Je to prostě tak. Se s tim smíř.

• K čemu je futurum II a plusquamperfektum dobré?

- Vyjadřují časové vztahy v indikativních vedlejších větách (např. vztažných, příčinných, podmínkových, časových s cum); přehled vyjadřování současnosti, předčasnosti a následnosti shrnuje **INDIKATIVNÍ SOUSLEDNOST ČASOVÁ**
  - Regem, quem hostes **interfecerant**, sanctum nominaverunt. (Krále, kterého zabili nepřátelé, nazvali svatým. Tj. nejdřív ho nepřátelé zabili, až pak byl nazván svatým, věta vedlejší vyjadřuje předčasnost. Totéž v budoucnosti: Regem, quem hostes **interfecerint**, sanctum nominabunt. Krále, kterého zabijí nepřátelé, nazvou svatým.)

INDIKATIVNÍ SOUSLEDNOST ČASOVÁ

věta hlavní

- indikativ **prézantu** .....
indikativ **perfekta / imperfekta** .....
indikativ **futura I** .....

věta vedlejší - současnost

- indikativ **prézantu** .....
indikativ **imperfekta** .....
indikativ **futura I** .....

věta vedlejší - předčasnost

- indikativ **perfekta** .....
indikativ **plusquamperfekta** .....
indikativ **futura II** .....